

๑ ไหวพจน์จรกเถรืค ลัน

เพียร คัด เพียร กิจ ครอง

รวม พากย์ เรียบ พจน์ สอง

จบ ระเบิด ระเบียบ สร้อย

๑ เรียงเทียบ เรียบ ถ้อย ถ้อง

นามพิศาด การันต์

เขียนตัว แต่ บอ สรว

ควร จะ ชัก เช่น ษ์

๑ อักษร บ่อนั้น ชื้อ

คือ บอก ตัว สำคัญ

หาก เติม เพื่อ เพี้ยนผัน

แต่ย่น ๆ เรียงน ยัก ย้าย

๑ วิธีใช้ ถ้อยคำบวณ หนึ่ง

หัย คำแต่ มิใช่ ตัว สกต เติม ลงไว้เพื่อ จะให้เต็ม คำ

ซึ่ง มาแต่ ภาษา มคธ แดเสียง ภาษาอื่น บ้าง เสียง

ไทย อ่านไม่ตลอดไป ถึง จึง ลงไม่ ไว้เป็นที่ สังเกต ว่า

ไม่อ่าน ควร เรียก ชื่อ ว่า การันต์ ยัก ย้าย ตาม ตัวที่

สาร สนวน

ตฤณชัย

พันธุ์ก ใว์นา

สวัสดิ แผ้ว ภูต ผล

ทางบรพ

เรื่อง นี้

เสียง อ่าน

เร็ดอย่าง อย่าง เหน

การันต์

เพิ่ม ท้าย

ตาม พากย์

ข่อม สร้อย เศศ เสริม

มี อักษร เพิ่มไว้ ช่าง

เติมท้ายคำ คือ (ก) การันต์ (ข) การันต์ (ค)
การันต์ เป็นต้น ชักมาเทียบไว้เป็นตัวอย่างดังนี้ ะ

๑ (ก) การันต์มีตัว (ก) เติมท้ายไม่อ่าน คือ คำ
ว่า บัดดังก็ เขางก็ คลองมหางก็ ะ

๑ (ข) การันต์มีตัว (ข) เติมท้ายไม่อ่าน คือ
คำว่า แตรสังข์ ความทุกข์ วิมุติวิโมกข์
อาภรณ์วิโมกข์ สังฆาภิโมกข์ ทิศาภิโมกข์ สุนัขั ะ

๑ (ค) การันต์มีตัว (ค) เติมท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
พระขรรค์ พระโพชนงค์ ท้าวฤๅษณ์ อัมรินทร์
ปฤษณงค์ อัมรินทร์ คัคณางค์ ไทโรจทางค์
เพทางค์ศาตร์ อนงค์ สรรพางค์ เบิกภังค์ พวคพรรค
อุโมงค์ ทูรงค์ จตุรงค์ จตุรางค์ ดาวสุรางค์
วังสวรรค์ สวรรค์ พระองค์ ตายศสวรรค์ ทวีปรางค์
ไทรยวงค์ ธาตุวิภังค์ พระราชประสงค์ ต້องประสงค์
รณรงค์ พระขำมรงค์ สายเบญจวงค์ ะ

๑ (ง) การันต์มีตัว (ง) เติมท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
พระสงฆ์ นางพยักฆ์ อำนัคฆ์มนี พระขงฆ์ ะ

๐ (๑) การันต์มีตัว (๑) เติมท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 ใจฉกรรจ์ พดศกรรจ์ ๖

๐ (๒) การันต์มีตัว (๒) เติมท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 กษิรามพุบุญช์ พระบทธะถัญช์ สภภัญช์ ๖

๐ (๓) การันต์มีตัว (๓) เติมท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 กองกุนท์ ไยกเกณท์ กะเกณท์ ท้องราชทัณฑ์
 พรหมทัณฑ์ ภาคทัณฑ์ เกาทัณฑ์ ราชทัณฑ์
 รัตนทัณฑ์ มหิศงฆทัณฑ์ วรทัณฑ์พธกว เขาสัปดาห์วัณ
 ราชานิมนท์ พระรัตนกัณฑ์ มีมหาชาติ ๑๓ กัณฑ์
 ของบุชากัณฑ์ ๖

๐ (๔) การันต์มีตัว (๔) เติมท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 พระกฤษณ์ อลงกรณ์ พระยากรณ์ ขนิกรณ
 กรรมกรณ์ สัปดาห์กรณ์ มหาปกรณ์ อาเกียรณ์
 ปฏิสังขรณ์ จิตรวิจารณ์ บรรพจนณ์ บรรพฐณ์
 มากสาธารณ์ ความอุทธรณ์ สมบุรณ์ บริบูรณ์
 สุพรรณณ์ ผิวพรรณณ์ พรหมณ์ อารณ์ มัธยมณ์
 อารณ์ ศุภดิักษณ์ อาดิักษณ์ อัปดิักษณ์

สุวรรณ อารวณฺ์ นีวรณฺ์ อุกทาหรณฺ์ ทำฤษณฺ์
มเหยงคณฺ์ ๗๖

๑ (๓) การันต์ไม่มีที่ใช้ มีแต่ (๓) การันต์คือ คำว่า
วามเกียรฺ์ สมบฺ์ วิบฺ์ ปฏิบฺ์ จักรพรรฺ์
บำเรอภักฺ์ สวามิภักฺ์ พุทธวิธฺ์ จิตรประวิธฺ์
ยศศักดิ์ ผู้สูงศักดิ์ บันทศักดิ์ ตัองโมภษาศักฺ์
เปนยุกตีธรรม พระปรีชฺ์ สวดญฺ์ ราชานฺ์
อภิวฺ์ โภชานิวฺ์ ๗๗

๑ (๓) การันต์มีตัว (๓) เต็มทำยไม่อ่าน คือ คำว่า
ศกกันต์ เกษากันต์ สงกรานต์ พรรคนันต์ พระพนนต์
พระสุพนนต์ อนนนต์ อนันนต์ เวทมนนต์ รัชนีมนนต์
ท้าวสามนต์ เสนาสามนต์ แบบยนนต์ เภษยนนต์
เวษยนนต์ ไพรชยนนต์ จาตุรนต์ จาตุรนต์ เภหิมวันนต์
ป่าหิมพานต เกษมถันต เกษมสถานต ไทษมหันต
พระอรหันต ฤ็หมันต ฤ็คิมหันต ฤ็ษันต
๑ (๓) การันต์มีตัว (๓) เต็มทำยไม่อ่านคือ คำว่า

พระบรมได้   พระหัตถ์   พระหัตถ์ กี่ใช้   แจงอัคร์
 แจงอัคร์ กี่ใช้   ศุภอัคร์   สุนทรอัคร์   ภายเด็ยรต์
 คำถึร้สาราถถ์   ๗๖

๐ (๓) การันต์ มีก มีทัว (ร) แถม ทัวย เหมือน คำ
 เหล่านี้   พระจันทร์   อิมจันทร์   เอกฉันท์   คำฉันท์
 บดินทร์   พระนนท์   เมืองนนท์   ธรณินทร์   ธรณินทร์
 ภูเบนทร์   นฤเบนทร์   องค์อำมรินทร์   ท้าววัชรินทร์
 ท้าวศักรินทร์   พระภูมินทร์   ภูบดีนทร์   กรุงรัตนโกสินทร์
 ราชวรินทร์   พิเรนทร์   อามเรนทร์   พระที่นั่งอำมรินทร์
 สิวรินทร์   มเหศวรมหินทร์   พระอินทร์   จำแจ่มอินทร
 องค์อำมรินทร์   อมรินทร์ กี่ใช้   บรมินทร์   บรมนทร์
 มหิศวรินทร์   ๗๗

๐ (๓) การันต์ มีทัว (๓) เต็ม ทัวย ไม่ ย่น คือ คำว่า
 พระสัคน์   เบญจฉันท์   พวงพดฉันท์   นครเขื่อนฉันท์
 พระสุคนธ์   เสาวคนธ์   พระราชลัมพินท์   พระราชนิพธ์
 คำประพินธ์   เฒ่าพินธุ   กระแสสินธุ   ๕๓สินธุ   เอกพินธุ
 ทวิพินธุ   บริสุทท์   อนุสนธิ์ปฏิสนธิ์   สัมฤทท์   ศักกสิททิ์
 พระฤกษ์สัมมิททิ์เรือฤททิ์   โมหันธ์   มีดมหันธ์   ๗๘

๑ (น) การันต์มีตัว (น) เต็ม ท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 แก้มแกมกาญจน์ แก่นจันทน์ ทำวสุทัศน์ วันอุบาทน์
 พระไตรบริทัศน์ เพชรบริทัศน์ เนาวบริทัศน์ นพบริทัศน์
 พงษกมธาศน์ พระราชนิเวศน์ บรมนิเวศน์ พระราชธาตน์
 พระที่นั่งจิงหลาศน์ เสด็จนั่งเหนือ ธาตน์ สำนักน์
 ทำนุกันน์ ทำนุกันน์ สุนุกันน์ ไวพจน์ พากย์พจน์
 เพียนพจน์ ชาญเฮาจนน์ เขาคันทมาทน์ ๗

๑ (บ) การันต์มีตัว (บ) เต็ม ท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 บัวบุษย์ ๗

๑ (ป) การันต์มีตัว (ป) เต็ม ท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 พระทรงคิลาป ธนุคิลาป แสนกิลป ๗

๑ (พ) การันต์มีตัว (พ) เต็ม ท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 ทิศบุรพ์ เบื้องบรรพ์ ทุกสิ่งสรรพ หนังสือพิมพ์
 สบสรรพ ๗

๑ (ภ) การันต์มีตัว (ภ) เต็ม ท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 ราชกุมภ จตุสทมภ พนสทมภ อุประถัมภ ปราวมภ
 ไกสุมภ สยามูปลัตมภ ๗

๐ (ม) การันต์มีตัว (ม) เต็ม ท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 พระชนม์ พระทรงธรรม สารกรมธรรม์ ใจอาธรรม
 เปน ศัจจธรรม์ เปนยุติธรรม์ พิศม์ลำแสง ยาพิศม์
 อสวพิศม์ เปนไฉ้ พิศม์ ทฤษฎายศม์ ๖

๐ (ย) การันต์มีตัว (ย) เต็ม ท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
 กถอนกาพย์ อัจจรวรย์ มหัจจรวรย์ พระอาจารย์
 พระเจดีย์ สถิตย์ ของทิพย์ หมู่เทพย์ ราชโยธาเทพ
 พระอาทิตย์ แทตย์ อินทรีย์ มนุษย์ เปนนิตย์
 เนื่องนิตย์ บทภาษนีย์ อภิวัตวันนีย์ พลอย
 บุษย์ จาบัดยิ เกื่อนบุษย์ พิบุษย์ พจนัทากย์
 ท้าวแพทย์ คนชาติแพสย์ พระภาคย์ เสาวภาคย์
 มหาอำมาตย์ โยธามาตย์ ดวงมาตย์ เขาวมาลย
 ปราโมทย์ อภิรมย์ บุรุษย์ บุรีรมย์ รื่นรมย์
 ตำราญรมย์ มฤตย์ ชำมฤตย์ ทัวโดกย์ วรรณกย์
 รัชวาลย์ ท้าวโกษีย์ กรุงกระษัตริย์ ไอลูรย์
 ไอลูรย์ แสงสุรย์ บังสุรย์ แก้วไพฑูรย์ สิ้นทวีพย์
 คนมีทวีพย์ เปนลิตย์ ไศกคัลย์ อุดลย์ บัณฉิตย์
 คำลิตย์ อาลิตย์ ชื่อลิตย์ คำใจทย์ พิณพาทย์ ๖

๑ (ร) การันต์มีตัว (ร) เต็ม ทำยไม้ อ่าน คือ คำว่า
 แหวนเพชร คัมภีร์ คำภีร์ อรรณดงการ์ เทเวศร์
 นรศร์ อิศเรศร์ จันเสาร์ สายสิญจนสูตร ยัญญ
 สูตร พระสูตร วิสูตร วิสูตรวารี ศีเสวต
 ไหราศาสตร์ ตำราศาสตร์ หม่อมมิตร ประจามิตร
 มีตรัสหาย พระราชอาณาจักร อัมจักร วจจักร
 ลิงคไพบร์ นำเบอร์ ออฟพีเซอร์ ๗๖

๑ (ด) การันต์มีตัว (ด) เต็ม ทำยไม้ อ่าน คือ คำว่า
 ไมล์ ๔๗ เส้น ไมล์แบบหล่อ ตัวอักษร ๗๖

๑ (จ) การันต์มีตัว (จ) เต็ม ทำยไม้ อ่าน คือ คำว่า
 อุบาทว์ ราชบาทว์ ของบาทว์ ทรงพระเยาว์
 ย่อมเยาว์ เกดือสินเธาว์ หมู่สัตว์ พลธี่ศว์ หรัศว์
 ไม้เข็กเขาว์ ๗๖

๑ (ช) การันต์มีตัว (ช) เต็ม ทำยไม้ อ่าน คือ คำว่า
 ประจักษ์ ปรตยักษ์ พัทักษ์ ประบัคษ์ ชุศณบัคษ์
 สุกะบัคษ์ กพบัคษ์ กฤษณบัคษ์ ไพรพฤษษ์ พระ
 ยายักษ์ บริวัคษ์ เทพาวักษ์ สุรวักษ์ ปารธักษ์
 อาธักษ์ ศิวโมกษ์ ปาโมกษ์ ตระกุด
 วงษ์ สุริยวงษ์ รวิงษ์ ภาณวงษ์ เขื่อพระวงษ์

พระบาทงษ์ หีนหรรษ์ อานิสงษ์ ปราสงษ์ ไตรยางษ์

๐ (ห) การันต์มีตัว (ษ) เต็มท้ายไม่อ่าน คือ คำว่า
ลับตาห์ ว่าเจ็ดวัน พลพาห์ ศรีสุริยพาห์ พระครุฑพาห์
พระสมุห์ สมุหบาญชี เม้าโมห์ มาห์ พลพยู่ห์
ทรงพระตำริห์ ทบไต่ห์ อุตสาห์ท่า เวลาสายันห์
พระสุณห์ ทาวพระเคราห์ สงเคราห์ คนุเคราห์
สนเทห์ พระเทห์ ท้าววิเทห์ เดห์กถ นำวาทู
แทนคฤห์ เมืองราชคฤห์ มนต์เด็นห์ ๖

๐ จบเสร็จจำเรื่องแก้ การันต์
ฟัง พิศ ฌบับ บรรพ แบบเมือง
ภอ เปน นุสนธิ์ สรรพ ดาว ลับไป นา
หวัง ผดุง เต็ด เป็ดอง ปลดชั้น เริง เชลา

๐ คำที่ต้องใช้ 'ไม้' + ซึ่ง เป็น ภาษาไทย บ้าง ภาษา
อื่น บ้าง มัก ตก อยู่ใน บักรร กตาง โดย มาก กับ คำ ที่ ต้อง
ไม้ ๙ ซัก ให้ เป็น คำ เฉียง ลั้น ทั้ง คำ ไทย แด ภาษา อื่น ก็ จึง
มาก จะ รวบ รวม มา ไว้ พอ กุดบุตร ได้ ถึง เกต จำ เบน
แบบ อย่าง ดัง นี้ ๖

๐ คำไม่ตรี เรียง ตาม อักษร ๖

๐ กูกูกู ทำเก้ แรกชื่อไก่ จันแก่ น้ำกุน
องแต่ กุน สามก๊ก ลักกัก ตังกัก ไก่อียงกูกู ๆ

ต้องเกิด เสื่อยกเกิด ทิศคอกแก็ก น้ำกอก ก้าค
เสื่อสะก๊อก เปดร้องก้าบ ๆ หมวกแก็ก เรียกเปด
ก๊ว ๆ เฉาก๊วย กวนเก็ย ๖

๐ จันจู้ ขงจู้ ขาเจ้ เจ้ลัว เจ้าโล่ อย่างนั้นแฉะ
จ๊ะ จู๋ ว่าเรือ เจ้ง จั้งจกทักจ๊ก ๆ หมูร้องจ๊ก ๆ
ขาเจ็ก น้ำไหลใจัก ไก่อ้องจ้อก ตังจัวก ตังเจียก
ตังเจียก นกร้องจี้ ๆ หอยจ๊อบแจง ญูโกเจียบ
คะจ๊อบ ว่าจ๊อบ เจี่ยจัว เจี่ยบั้ง ๖

๐ แหกจ้อโต๊ บวนช้อตัก เต็ก ว่านอน ไก่กว่าพ้อม
ตะตอก ว่านกกะทุง ต้อก ว่าชายพก ต้อก ว่าสุนัข
อันเต็ด ว่าเต่า ตัด ว่าเผา ชันตัด ว่าสิ้น ต้าค
มอญว่าน้ำ ต้อก ว่าร้อยกรอง มาต๊ีบ ว่าสุ่มทุม
กัณไต้บ ว่าตักแตน ตะเตี้ยบ ว่าด้อม เตี ว่าแปล่า
สลักเตี ว่าใบชา ขาเต้า ต้วน ว่าอ่อน เตีชัน
ว่าทันกัน ตุง ว่าเชิงซ้า เล้าเต้ง กระเต้งโพ้ง ตี
ตกตัก ๆ ตัก ว่าตัก ไก่อระตัก ออกเต้นตัก ๆ
ตักแก ตัก ว่าเก็บไว้ ตัก ว่าเรือ นกตูก มึงงเต็ก
ตีตอก เตียะ ตัง โต้ะ ตังโตะ ๖

๐ บี้ ว่าเข้าน เตีบ ว่าใบชา พะมู จันมู
เป้จี้ บี้ ว่าลูกตาม อู๊ยะ บี้ก ว่าท่า บี้ก ว่าหัก

บู้ก ว่าหนึ่งลื้อ แแบก ว่าแตก ดังเมื่อก บู้ทว่า
 หาย ว่าอาหาร บู้ก ว่าขอรับ ไบ้ด ว่าเรือ ไบ้ย ว่า
 ซื่อ เกียมบู้ย ร้องอุเบือะ อ่าเมือะ ว่าเส้นด้าย ๗๖

๐ บี้ ว่าพิศม์ กำบี่ ว่ากึ่งผอย คืดตังปุ บู้ ว่า
 เตือด ว่าผ่า กระทบบู้หนึ่ง จันชื้อเปลี่ยน จังเปลี่ยน
 ว่าพาน เบือน ว่าพินกัน กระทบบู้หนึ่ง ตังบู้ท
 บู้ท ว่าตัง มีศปาก แน่นบู้ท เสียงเบ็ก ตังบู้ก

นายบู้ก อ้ายบู้กแบ็ก บู้ก ว่าแขนคอก เต็กเบ็ยๆ
 บู้ด เขียนหนังสือ คำบู้ด ขกปุด บบ ว่ากระโดด
 ต่อขบู้บ ตังขบู้บ เลือร้องบับเมบู้บ แมวร้อง บ้าว
 เมือะ ๗ อ่าเมือะ ท่าเมือะ ๗๖

๐ ร้องอ้อ อ้อ อี้ อี้แอ้แอ้ ไซ้ อี้ะ ตังอ้อ
 เสียงอ้อท เซยอ้อท ตังแอ้ท ร้องอ้อท นกร้อทอ้อท
 ใก้ ร้องอ้อท กลิ่นอ้อท เรอเอ้อท นายอ้อท ถิ่นอ้อท
 เต็มอ้อท ร้องอ้อบ ร้องอ้อะ ๗๖

๐ คำไม้ทรี จบแต่เท่านั้น ๗๖

๐ คำไม้จัตวาเรียง ตามอักษรตังนี้ ๗๖

๐ อาก้อ เก่งก่า กี้ตังโตะ อากู้ เตินเก้
 เก้เก้ ใก้ก้อ ชนมก้อ เก้า ว่าถึง โคนกั้ง
 ร้องเก้ง ก่อเก้ง กัวยเตียว หงอยก้อย ๗๖

๐ ทำหน้าจ้อ ขานจำ วังจี้ แดกแจ้ ไลตาเจี้ยน
 จัง จังจ๊ะ โจ่งถึง นายจ้อง หน้าจิว นางแจ้ว
 หน้าจ้อย จับเจียว ทำปิ่นเจ้อ จิว ฉินจ้อ ตูต^๑ ลัก
 ประเดี้ยว บ้อต้อ จ้อยตี เจี้ยแต่ ตัง ตงตัง
 ติง อวยบ้อ คำปี่ตปี เมาเป้ กามเป้ เข็มมแป้
 ผมไป นายไป กระเบา นายบั้ง ป่าบั้ง ขาดมึง
 ร้องป่องเป้ง หล่นมุ่ม ๆ ขาดปุ้ย นายเป้อ หน้า
 เป้อเหลอ^๑ ๗๖

๐ แทงอ้อ ร้องอ๋า ร้องอี่ ขนมอี่ ร้องอึ
 ร้องอ้อ จินอู้ จ๊ะเอ้ ร้องอ้อ ไบตั้งอ้อ เข้าเหลง
 ร้องอ๊ะ นายอั้น แพรปกเอียน เต๊ะอั้ง จันอ้อยง
 น้อยเอ้ย ไอ้ย นายอ้อย เอ้อ เอ๊ะ ๗๗

๐ วังกร้อ เสียงแกร่ นอนโกกร่ ไบไม้โกกร่น

๐ บินปร้อ วังปร้อ เสียงแปร่ ช้างร้องแปร่น
 ปรังประ ๗๘

๐ จบคำใช้ไม้ จิตวาเท่านั้น ๗๙

๐ อักษรควรวี^๑ไม้ ๘ อักแปน สั้นเหมือน คำเหล่าน^๑

๐ ตังแก็ก สะเก็ด เก็บไว้ ๗๙

๐ เกิดเวญู ค่ายสองเข็ด เข็ดหลาย บักเข้ม

ถนเจ้ม ๘๐

- ๐ ลำเค็ญ สังกะสี เค็จนวเก็จนวทออง
- ๐ เงิน เงิน กินจ๊ก แจ็ก บับเสี่ยแจ็กเต็ยว
แจ็กวัน แจ็บแถบ ๖
- ๐ เซ็กซัน เซ็คถ่าง ๖
- ๐ น้ำกระเซ็น เจ้าเซ็น ไม้เซ็น แล้เซ็ง ร้องวอกเซ็น
- ๐ กระเด็น ไม้ตั้ง เต็กๆ เต็จ ขาดเต็จ สมเต็จ
แจ็จ ๖
- ไฮเต็ด เบาเท็ง ไสไม้เต็ม ๖
- ๐ คำเท็จ ไม้กระเน็ท ตกเบ็ท เบ็ทเล็จ เจบ็จรวบวณ
หากเบ็น เบ็ท ๖
- ๐ วันเพ็ญ บำเพ็ญ ล่ำเพ็ง นายเพ็ง แทวนเพ็ชร
เพ็ชไม้ เมืองเพ็ชรบุรี ๖
- ๐ พวกเม็ง เม็คโน เวลาเย็น ล่ำเร็จ ๖
- ๐ แลเต็ง ไหญ่เต็ก มหาดเต็ก กำบั้นเหล็ก ตับเหล็ก
ถอยเต็ก เร็งเต็ก ักเต็บ เต็บเต็อแนนค์ แลเด็ม จ่าเด็ม
- ๐ เจ็จ จะเห็จ นายเล็ง ไบเล็จ เต็บเต็มเบอร์ ๖
- ๐ แลเห็น เก็บเห็ท กุกเอ็น เสิ่นเอ็น เต็ยงเอ็ท แอมปรอ
- ๐ เล็อกุขเอ็ง หมุเอ็ม ๖
- ๐ จบคำไม้ ๙ เท่านั้น ๖

๑. เรื่อง หมายถึงที่ใช้ ใน อักษรไทยที่หลายอย่าง
 กุลบุตร ควร สังเกตจำให้รู้ทั่วถึงไม้ต้น ก + นี้ แต่
 ไวรามาใช้เป็นไม้โทอย่าง ๑. นึกบวช ก่ายหลังจัด
 เป็นไม้จันทราสำหรับ ชักเสียงสูง ใน อักษรกลาง อย่าง ๑
 ใช้ก หก กย อักษรที่ เขียนตก เขียนพลัง เหมือนว่า
 ข้าพเจ้า นาย พุท เป็น + นาย เพ็ง เช่น นี้ อย่าง ๑

บุตร

เรื่อง หมายถึง รูปอย่างนี้ : สำหรับใช้ไปขาด ใน คำว่า
 ทูลเกล้าฯ ไปรตเกล้าฯ กรุงเทพฯ พณฯ เป็น คำย่อ ย่น
 ไว้ เมื่อ อ่าน ต้อง อ่านเต็ม ความ ทูลเกล้าฯ อ่าน ว่า ทูล
 เก้าทูล กระหม่อม ไปรตเกล้าฯ อ่าน ว่า ไปรต เก้า
 ไปรต กระหม่อม กรุงเทพฯ อ่าน ว่า กรุงเทพมหานคร
 พณฯ อ่าน ว่า พณ หวังเจ้า ท่านอย่างนี้ ก็มีที่ใช้มาก ๗
 คั่น ๗ อย่างนี้ สำหรับใช้ที่ สิ้น ข้อ ความ ทอน หนึ่ง ๗
 ที่ใช้ วงไว้บ้าง แห่งต้อง การ อ่าน บางที่ เขียน ผิด ไป วง
 เสียไม่ต้อง การ อ่าน เหมือน คำว่า ตัว (ก) ควบ กับ ตัว
 (๑) อย่างนี้ ต้อง การ อ่าน แต่ วงไว้ เป็น ที่ สังเกต ให้
 รู้ว่าเป็น ตัว แยก ที่ วง เสีย ไม่ อ่าน นั้น คือ เขียน คำ

เกินไปบ้าง เขียนผิด ความไป บ้าง   วง ทั้ง สู้ยไม่อ่าน
 เหมือนคำ ว่า   ข้าพเจ้า นาย สี่ พี่ นาย สน   มา ให้ การ
 ต่าง พ้อง แก่ ท่าน   (ธรรมชาติ)   ชุนศรี ธรรมราช ใจ ความ
 ว่า   ฯ   เช่น นี้ เป็น ตัวอย่าง   ๖๖

-
- ๑   ถัง โยค ใจ พจน ทั้ง   กาวินต์
 สาม เรื่อง เรียง รวม กัน   เล่ม นี้
 เพียร คิด รวบรวม จัด ธรรม   ดาว สืบ ใจ ใจ
 ไต่ คลาด ปราศ ไป รท ใจ   จด แท้ม เต็ม เขียน
- ๑   ตรี จัก ใจ ใจ ใจ ใจ   กับ คำ
 คิด เพิ่ม เต็ม ประจำ   ท่อน ท้าย
 หมั่น ใจ จวบ เต็ม คำ   เหนียว แน่น ใจ ใจ
 คำ เปลี่ยน แปลง คล้าย ๆ   อย่ำ เค็ด ใจ คำ ใจ ใจ
- ๑   อนุศาสน์ สอน เลว ใจ ใจ   ดาว แสดง
 จำ แยก จำ นง แจง   แจก ใจ
 คดี คลาย ใจ เค็ด ใจ ใจ   แผล แผล
 เพื่อ คำ กุมาร ใจ   เลว ใจ ใจ ใจ ใจ ๖๖